KURJER WARSZAWSKI.

D. 9. Października. — Rok 1844. Środa. № 270. Jutro, Śty Franciszek Borgjasz.

Komisja Rzą: Spraw Wew: i Ducho:, na przedstawienie Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych, 5go b. m. mianowała WW. Dom: *Bartoszewicza* i Ludwika *Godet*, Członkami Rady Szczegółowej Opiekuń: Szpitalu w *Puławach*.

Wczoraj z rana w Kościele parafjalnym Śgo Krzyża, było Nabożeństwo żałobne za pokój duszy ś. p. JO. Xżnej Stolnikowej *Czartoryskiej*, zmarłej w *Rzymie*. Xiężna *Czartoryska* zostawia liczne potomstwo: Z pięciu Córek z których 4ry żyiących, to iest Xżnej Eustachowej *Sanguszkowej*, Xżnej Ordynatowej *Lubomirskiej*, Hrabiny Alfredowej *Potockiej* i Hrabiny *Rzyszczewskiej*, pozostało 18 Wnuków i Wnuczek, oraz 23 Prawnuków i Prawnuczek. Zgon tej Pani pogrąża w żałobę oprócz wielu najpierwszych Rodzin tutejszego kraiu, domy Xiążęce zagraniczne *Lichtenstejn*, *de Ligne* i *Dietrichstein*, z któremi Wnuczki zmarłej przez związek małżeński połączone zostały.

Magistrat M. Warszawy ogłosił, że *Spis Wojskowy* na Rok 1845, rozpoczął się. Stosowna Instrukcja znajduie się w wczorajszej Gazecie Rządowej.

JW. Jen: Piech: Hrabia *Krejtz*, wrócił z zagranicy. — Uczyniliśmy w swoim czasie wzmiankę o nowym wynalazku, który wsławi wynalazcę onego i kraj tutejszy. Kusiło się wielu o wyświadczenie istotnej przysługi ludzkości i rolnictwu przez zbudowanie dokładnej *machiny do żęcia zboża*, dotychczasowe iednak pomysły nieodpowiedziały potrzebom. Między innemi widzieliśmy na wystawie przemysłu w r. 1839 model do machiny do żęcia zboża wynalazku Stanisława Hr. *Kossakowskiego*, Autora innych pożytecznych machin. Pierwszy W. Felix *Tymieniecki* rozwiązał dotąd nierozwiązane ieszcze zadanie. Pomocniczył mu w rozwinięciu onego i zbudowaniu machiny W. Paweł *Kaczyński* Inżynier Cyw: i Prof: w Inst: Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w *Marymoncie*. Pierwsza proba wykonaną została we wsi *Guzowie* (w Pow: Radomskim) w obec Obywateli i Włościan; na drugą odbytą we wsi *Czechowice* pod *Warszawą* pośpieszyło mnóstwo uczonych i innych osób z tego miasta. Wynalazek ten oglądany był również w tych dniach przez JO. Xięcia Namiestnika i inne znakomite Osoby. Wszyscy przyznali mu stopień doskonałości i użyteczności. Machina do żęcia zboża, której opisu umieszczać nie możem gdyż sekret jej iest własnością Wynalazcy, pracuie za pomocą kos i widełek; do iej użycia potrzeba 2ch ludzi i 3ch koni, (co ma być ieszcze zmniejszone). Podług obliczenia przybliżonego, machina ta może w 8 godzinach zżąć i pokosem położyć około 31 pomiarów czyli prawie 21 morgów chełmińskich. Daie się użyć na gruntach nierównych, piaszczystych i błotnistych. Żałować wypada, że opóźniona pora iesienna nie dozwala czynić dalszych doświadczeń; życzeniem iest iednak wszystkich, aby w roku przyszłym ważny ten wynalazek w upowszechnione użycie był iuż wprowadzony. — Na mocy Reskryptu Komisji Rząd: P. i Skarbu, drukuie się i wkrótce nabyć będzie można w tłoczni podpisanego, Książki obejmuiącej Najwyższy Ukaz z daty 5/17 Lipca r. b. i wszelkie przepisy Skarbowe w przedmiocie *wyrobu i sprzedaży wódek*, postanowieniem Rady Administ: z d. 11/23 Lipca r. b. wyszczególnione. Józ: *Ungier*. — Kometa, w onegdajszym Kurjerze do wiadomości (z gazet niemieckich) podana iako nowa, iest taż sama, o której pod d. 21 z. m. w temże pismie krótką wiadomość zamieszczono. Ta Kometa najprzód odkrytą była w Rzymie przez *Wiko* (Vico) d. 22 Sierp:, a później postrzeżona także w *Hamburgu* d. 6 z. m. przez *Melhop*. Od d. 19 z. m. uważaną iest w Warszawskiem Obserwatorjum Astronomicznem. Z obserwacji wykonanej w d. 4 b. m. o godz: 10 m. 28 wieczór, położenie iej otrzymano: w *wznoszeniu prostem* 18 stopni 24 minut; w *zboczeniu* południowem 4 stopnie 22 minut. Kometa znajdowała się nad gwiazdą *Teta* 3ej wielkości w *Wielorybie*. W połowie b. m. przejdzie na półkulę północną i zbliży się do konstelacji *Ryb*. Lubo w lunecie iest wyraźną, iednak gołem okiem iej nie widać. Bieg iej od zachodu na wschód iest bardzo powolny, gdyż w ciągu 43 dni, to iest od

dnia 22go Sierpnia do dnia 4go b. m., przebiegła tylko konstelacyę *Wieloryba*, czyli w kierunku równika Niebieskiego łuk 26 stopni 42 minut, w kierunku południka łuk 19 stopni. — Kilka osób obecnych rozdawaniu *obiadów 5ciogroszowych* w Instytucie Warszaws: Towarzystwa Dobroczyn:, ubogim z miasta przychodzącym, ofiarowało dla nich na kupno piwa do stołu zł. 23. — Joanna z *Zdanowiczów Piętkowska*, utrzymuiąca za upoważnieniem Rządu *Instytut prywatny nauk wyższych płci Żeńskiej*, zaięła teraz mieszkanie przy Tłumackiem w pałału po Ossolińskich na 2m piątrze, i ma zaszczyt uwiadomić Osoby interesowane, że kurs nauk na rok szkolny 1844 i 45, iuż rozpoczął się w iej Instytucie. — Magazyn JP. *Hennigera* i Spółki w domu № 466 przy ulicy Senators:, świetnie został ozdobiony; znajduią się w nim do nabycia następuiące wyroby z *Nowotnego srebra*: Krzyże różnej wielkości, Mąstrancje, Kielichy kościelne z Patynami, Puszki do Hostji, Trybularze i t. p., Tace różnej wielkości, Miednice i miedniczki do umywania, Dzbanki i Kubki do wody, Samowary, Czajniki, Wazy różnej wielkości, Półmiski okrągłe i owalne, Talerze, Rądelki, Maszynki do kawy, Cukierniczki, obcążki do cukru, Solniczki, Dzwonki stołowe, Sitka do herbaty, Czerpaczki do śmietanki, Łopatki do ryb, Koszyczki do ciast, Lichtarze stołowe podróżne i kinkietowe, Lampy stołowe, Kandelabry i Szczypce, Cygarniczki, Etuis dla Dam, Naparstki, Nożyczki, Igielniki, Haczyki do kluczyków różnego rodzaiu, Klamerki, Poduszeczki do igieł i szpilek i t. p., różne *dziecinne Zabawki* to iest Piszczałeczki, Cukierniczki, Lichtarze, Stoczki, Noże, Widelce, Łyżki, i t. p., Noże i widelce stołowe i deserowe Łyżki, Łyżeczki, Łyżki wazowe i półmiskowe, oraz Noże do tranżerowania, Munsztuki i Strzemiona do iazdy konnej, wszelkie Okowy do chomont i szorów, Ostrogi wojskowe różnego fasonu, Tualety podróżne dla Dam i Mężczyzn; oraz przyjmuią się wszelkie obstalunki, które z metalu wyrabiane być mogą. Wszystkie te przedmioty służące najprzód do chwały BOŻEJ, a następnie do wygody, ozdoby i elegancji, powszechnie są chwalowe i uznane za użyteczne. — W numerze 38 *Ziemianina* Tygodnika Rolniczo-Technologicznego, między innemi znajduie się: Zkąd powstała choroba owiec wąsaczem (Trabrem) zwana? Jestże do uleczenia lub nie? W pierwszym przypadku, iakich środków używać należy. Środek przeciw gąsienicom ogrodowym. Moczenie nasion w wodzie saletrą nasyconej. — Mam zaszczyt donieść Szano: Publiczności, iż Magazyn mój przy ulicy Miodowej w b. pałacu Kernera exystuiący, otrzymał pierwszy transport *Towarów z ostatniego lipskiego Jarmarku*, iako to: Salop różnych, Sukien wełnianych Cachmir d'ecosse i Chustek francuzkich. C. H. *Zweigbaum*. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł. rs. 14 k. $82^1/_2$ (zł. 98 g. 25) wartość kup k. $17^1/_2$. — Wczoraj w Wielkim Teatrze w czasie powtórzenia *Więzienia w Edymburgu*, przywołani, JPanna *Perelli* 5, JP. *Rokka* 2-kroć, i JPani *Bassi*. Wkrótce daną będzie nowa Komedja *Pięć lat*.

W ciągnieniu 3ej klassy 64 Loterji wczoraj odbytem, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: 4000 Rsr: czyli złp. 26,666 gr. 20, główna wygrana w tej klassie, padła na Nr 15,024 (Los wzięty w Kantorze S. Nelkena). 1500 Rsr:, na Nr 22,263. 600 Rsr:, na Nr 10,235. 300 Rsr:, na Ner 8,554 (Los wzięty w Kantorze S. Nelkena). Po 200 Rsr:, na Nr 5,820 i 5,962. Po 120 Rsr:, na Ner 4,683; 6,171; 15,451; 22,609.

Podpisany Komornik przy Sądach Pokoiu Okręgu Zgierskiego i Brzezińskiego, zostawszy mianowany Komornikiem przy Trybunale Cyw: Gub: Mazowiec:, zawiadamiam, że z urzędu mego ciągle iestem zamięszkały w Mieście *Zgierzu*, gdzie strony interesowane exekucyę Sądową w Gubernji Mazowiec: powierzyć mnie chcące, zgłosić się raczą. Pantaleon *Smoleński*.

Anglja. — Żeglarz napowietrzny P. *Green*, 25go z. m. odbył znowu z *Londynu* żeglugę napowietrzną (300tną), i szczęśliwie wrócił. — Xżę *Wellington* wybiera się z *Walmer Kesl* do *Windsoru*, na powitanie Króla Francuzów. Dla tegoż Monarchy przysposabiaią ucztę w *Windsorze* w galerji zwanej *Waterloo*, gdzie znajduią się pamiątki i trofea z tej bitwy; wielu uważa za rzecz niestosowną przyjmować Monarchę Francuzów w tej galerji. — Zamiarem iest Rządu wyłączyć z uczt i zgromadzeń u Dworu, Cudzoziemców, którzy nie uiścili się swoim wierzycielom w Angiji.

Francja. — W liście Cesarza *Marokańskiego*

do Marszałka *Bugeaud* (Biużo), wyraża się Cesarz względem pokoleń na pograniczu „Słowo iedno z moich ust cesarskich, będzie dostatecznem uczynić ie (pokolenia) dla was spokojnemi i przyiaznemi.” Zachodzi pytanie, dla czego wprzód tego słowa nie wyrzekł. — Władze hiszpańskie w *Melilli*, zawiadomiły Xcia *Joinville* (Żuęwil), iż *Abdelkader* w 1,850 iazdy, znajduie się w bliskości tego miasta. — Celem wyiednania uposażenia Xcia *Nemours* (Nemur), P. *Montalivet* (Mątaliwe) ma przedstawić Izbom stan listy cywilnej, i udowodnić że iest zadłużoną; prawo zaś ustawy opiewa, że ieśli prywatny maiątek Króla nie iest dostateczny, tedy uposażenie członków Rodziny królewskiej, ma być przez Izby uchwalone. — Liczba osób towarzyszyć maiących Królowi do Anglji, dojdzie tylko 20; Monarcha życzy w Anglji zachować inkognito. — Xżę *Aumale* (Omal) uda się do *Neapolu* z odwiedzinami do swoiej Narzeczonej.

Hiszpanja. — Młodej Królowej *Izabelli* bardzo pomogły kąpiele w *Barcelonie*. — W *Madrycie* od nieiakiego czasu trwa spokojność.

Niemcy. — Słychać że Król *Pruski* odwiedzi Króla *Duńskiego* w iego stolicy *Kopenhadze*.

Turcja. — Między *Turkami* a *Grekami* wznawiaią się zatargi; Porta kazała z *Stambułu* wydalić wielu kupców greckich, nieposiadaiących konsensów. — Znowu lękaią się, aby młody Sułtan nie uległ ciężkiej słabości; zbyteczna niewstrzemięźliwość iest tego powodem. — Donoszą z Turcji o następuiącem zdarzeniu: W *Alaia* młoda Panienka przywdziała odzież męzką, aby przez to iedynego swego Brata ochronić od rekrutowania. To iej życzenie udało się; Brat schronił się, a ona z innemi rekrutami była prowadzoną do powiatowego miasta. Gdy nastąpiła rewizja, wyiawiono że to była niewiasta. Basza odowiedziawszy się o tem, kazał iej wyliczyć okropną bastonadę i osadzić w więzieniu, w którem wkrótce skonała.

Rozmaitości. — Sławny Komik *Beckmann*, który niedawno opuścił Teatr *Kenigstadzki* w *Berlinie*, przybył do *Wiednia*. — Jaka iest największa sprzeczność w naturze kobiecej? Że czasami i przez głuchą Damę można być wysłuchanym. — W gazecie niemieckiej znajduie się następuiące oryginalne doniesienie: „Mieszkanie letnie z użytkiem ogrodu, iest do wynaięcia od 1go Październ: na półrocze następne.” — „Uczycie się czego w szkole?” zapytał ktoś chłopca na wsi. „Nie, proszę Pana.” „A to dla czego?” „Bo nas za wiele, to Pan Bakałarz musi tylko *przybiiać*.” — Wieśniak nazwiskiem Diego *Lovich* we wsi niedaleko *Manresy* w Katalonji, popełnił okropne samobójstwo; nieszczęśliwy ten rozebrawszy się do naga, obwinął sobie ciało mnóstwem pakuł, które podpalił; iego zwłoki znaleziono iuż zupełnie zamienione na węgle. — Sławny Skrzypek belgicki *Prume* (Prjum), o którym fałszywie głoszono że umarł, że iest obłąkany, że oślepł i t. d., spodziewany iest w *Wiedniu*. — Sławny duński Poeta *Oehlenszleger*, bawi obecnie w *Paryżu*. — Norwegski Szybkobiegacz Ernest *Mense* nie umarł, ale ieszcze żyie; podług gazety Magdeburgskiej, znajduie się obecnie w *Indjach* wschod:; drogę z *Stambułu* do *Kalkuty*, odbył w przeciągu 59 dni pieszo. W przecięciu, w przeciągu 12tu godzin, odbywa stopień ieograficzny (30 mil), i przez 3 dni może pościć. — Wśród żywej rozmowy Pan A... rzekł z wymówką do Pana B....: „Mój kochany, iesteś nieznośnie zarozumiałym, i spodziewam się, że sam to przyznasz.” Na to odrzekł zagadniony: „Gdy się sądzę, nie iestem zarozumiałym; ale staię się nim, gdy się porównywam.” — U iednej z pięknych *Warszawianek* rozmawiano o tualecie w ogóle. „Panie C...” rzekła uśmiechaiąc się miła Gospodyni do siedzącego naprzeciw siebie podżyłego Kawalera, „co za cel może być w tualecie, w ubiorach.” „Pani,” odpowiedział natychmiast, „cel w tualecie iest dwoiaki stosownie do płci, kobieta ubiera się by stać się pięknieiszą, a mężczyzna by pokazać się mniej brzydkim.” — Wiadomo iak *Napoleon* iadał spiesznie obiad; kwandrans, a najwięcej pół godziny czasu wystarczały dla niego do tego wykonania czynu, tak ważnego dla wielu ludzi. Gdy o tem mówiono przed *Brillat Savarin*, sławnym żarłokiem, zawołał: „Był to wielki Człowiek, umiał i znał wszystko, iednej tylko rzeczy nie zdołał przez całe życie nauczyć się, to iest ieść iak należy; to dowodzi najmocniej, iak ta sztuka iest trudną.”

Ziemianin donosi o następuiącem zdarzeniu: Królowa *Angielska* otrzymała z Azji (podobno

z Kochin-Chiny) 3 kury i 2 koguty olbrzymiej wielkości. Stoiąc na ziemi, iedzą one ze stołu 3 stopy wysokiego. Para waży 22 do 24 funt: angielskich. Skorupa iaj ma kolor drzewa mahoniowego, a przytem nader przyiemną woń wydaie. Jedna kura zniosła w przeciągu 8 tygodni 50 iaj. Kurczęta, lubo dopiero 3 miesiące stare, są wysokie, od stop do dziobu 27 cali.

SZARADA.

Pierwsze, drugie litery, *pierwsze. czwarte trzecie,*
Szukajcie go na Wiśle często go znajdziecie,
A *wszystkie* służą do ważnej wygody,
Choć czasem są zbytkiem mody.
(Zeszła Szarada *Lokomotywa*):

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Pogodin Jen:-Intendent z Kielc; Kuźnicow Jene:-Lejt: z Okuniewa; Czapski Marjan i Edward Hr:, i Rostworowska Anna Hr: z Gub: Wołyńskiej; Łaguna Jan Sędzia Krym: z Płocka; Sułowski Tade: Sędz: Trybu: z Olszy; Deskur Jan Dz: z Rudy; Korzybski Jan Dz: z Wilczysk; Ostroróg Henr: Dz: z Przyłęka; Okęcki Mich: Dz: z Boskiej woli; Czarnomski Józ: Oby: z Karczewia.

DONIESIENIA.

Bank Polski. Podaie do publicznej wiadomości, iż d. 4 (16) Paździer: r. b. o godz: 10 z rana, odbędzie się licytacja głośna in plus na gruncie Posesji Nr 3039 i 40, na sprzedaż Materjałów drzewnych, a mianowicie Desek, Trzynów, Słupów starych, Okrąglaków, Drzewa kostkowego na opał zdatnego i t. p., przed delegowanym do tej czynności Urzędnikiem Banku i Administratorem domów i placów Bankowych. Warunki do tej licytacji każdego dnia przejrzeć można, wyiąwszy dni świątecznych, do godziny 3 z południa, w Biurze Naczelnika Kancelarji Banku Polskiego. — Prezes, Radca Tajny, J. *Tymowski.* Naczelnik Kancelarji, *Łubkowski.*

Ktoby życzył sobie iechać na wspólny koszt za dni kilka do KAMIENCA PODOLSKIEGO; zgłosić się zechce do Zaiazdu Maruszewskiego przy ulicy Koźlej. Czas wyiazdu, od umówy zależeć będzie. Osoba wyieżdżaiąca, ma swój powóz i konie.

Alexander *Topolski* z Prowincji przybyły, posiadaiący chlubne świadectwa, życzy przyiąć OBOWIĄZEK **KAMERDYNERA** lub **INNY**, w iakimkolwiek Domu Cywilnym lub Wojskowym. Mieszka przy ulicy Bednarskiej Nro 2684, w Hotelu Nadwiślańskim, pod Nrem 11tym stancji. Osoby życzące takowego przyiąć, raczą nadesłać pod powyższy Ner swój Adres.

Przechodząc ulicą Sto-Jerską przez plac Krasiński, i ulicę Miodową do pałacu Paca, 7 b. m., zgubiono BROSZKĘ złotą, wysadzaną turkusikami, perełkami białemi, wraz z łańcuszkiem z 2ma bąbelkami. Uczciwy Znalazca zechce zwrócić za nagrodą zł. 20, do Sklepu Kohna w pałacu Paca.

Przy ulicy Wróblej w okolicy Nowego-światu, zginęły w d. 7 b. m. PAPIERY PROCESOWE Michała Oliwińskiego, w sprawie z Gminą M. Opoczna, o zł. 1000. Ktoby takowe znalazł, raczy ie oddać do Rządcy pałacu Hr. Zamojskich.

KSIĄŻKA do Nabożeństwa p. t. „Wybór Modlitw", w czerwony safjan oprawna, bez podpisu właścicielki, w przechodzie z Rządu Gubern: na ulicę Długą, zginęła. Uprasza się poczciwego Znalazcy o oddanie tejże do domu pod Nr 1192 przy rogu ulicy Pańskiej i Twardej.

W Gościnnym Dworze za Żelazną Bramą pod Nr 139, iest do sprzedania JELEŃ, częściami lub na funty; funt po groszy 18.

Zgubione zostały PAPIERY Jana Witkowskiego, iako to: 2 Swiadectwa Służby i uwolnienie od Popisu Wojska; ktoby one znalazł, niech odda pod Nr 485 do XX. Bazylianów Przełożonemu, a za to otrzyma wynagrodzenie. X. Kalinowski.

Przy ulicy Chmielnej Nr 1556, iest do sprzedania za cenę mierną, KISZKA na iednego lub parę koni, w dobrym stanie będąca. Wiadomość u właściciela tegoż domu.

Do Handlu Jana *Grabowskiego* przy ulicy Miodowej N° 495, wprost filarów, nadszedł świeży transport *Płótna zagranicznego.* Skład ten zaopatrzony również został w zimowe *Korty* i *Sukna.*

PIES 7 miesięcy maiący, duży, z rasy buldoków, z powodu wyiazdu, iest do odstąpienia pod Nr 2332 przy ulicy Pawiej. Wiadomość u Krystjana Neff.

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w południe 6.

TEATR WIELKI. Jutro, 3ci raz *Więzienie w Edymburgu*, przez Artystów włoskich.

Dziś w Kawiarni przy ul: Krak:-Przedm: i Marjensztadt na 1m piątrze, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkel:, JP. *Szpilman* na instrumencie złożonym z drewienek i słomy, z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w pałacu Paca, przy ul: Miodowej, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej obok domu W. Steinkellera, JP. *Modliński* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bednars: i Krako:-Przedm: w domu Doktora Malcza, Panny *Kreitl* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańsk: w domu Hejnikowskiego Nr 609, Panny *Zygel* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Freta pod Nr 275, obok handlu Szmitnera, JP. *Chojnacki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej naprzeciw Saturna Nr 628, Panny *Ensman* grać i śpiewać będą.

Jutro u *Maiewskiego* przy rogu ul: Bednarsk:, na Śniadanie: Zaiąc, Kaczki dzikie, Pieczeń huzarska i barania, Comber, Polędwica, Zrazy angielskie, Ozór, Mostek cielęcy, Potrawa, Befsztyk, Kotlety, Flaki i Barszcz.